

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Oboer/13/2018
Identifikačné číslo spisu: 4616208101
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4616208101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: Casareal, s. r. o., so sídlom Winterova 1777/60, Piešťany, IČO: 46 478 264, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Eckmann, s. r. o., Mierové námestie 14, Trenčín, proti povinnému: O. U., nar. XX. U. XXXX, bytom X., L., o vypratanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn.: 5Er/726/2016, na dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. októbra 2017, č. k. 15CoE/38/2017-26, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie uznesením z 5. decembra 2016, č. k. 5Er/726/2016-13 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na § 41 ods. 1 a ods. 2 písm. c/, § 44 ods. 2, § 37 ods. 1 a 3, § 38 ods. 1 zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov § 574 ods. 2, § 558 a § 39 Občianskeho zákonníka.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považuje za nezákonné a svojvoľné. Poukázal na § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý pripúšťa vykonať exekúciu aj na podklade iných vykonateľných rozhodnutí, schválených zmierov, platobných výmerov, výkazov nedoplatkov a dohôd. Súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup tohto súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania a následne dospel k záveru, že dňa 7. apríla uzatvorili oprávnený a povinný zmluvu o nájme na rodinný dom v území obce L. súp. č. XXX postavený na parcele registra S. č. XXX vo výmere 385 m² zastavané plochy a nádvoria v celosti zapísaný na LV č. XXX. Nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú od 7. apríla 2016 do 7. októbra 2016. V článku IV. nájomnej zmluvy označenom ako Doba nájmu je uvedené, že: „Zmluva sa uzatvára na dobu určitú v trvaní 6 mesiacov, a to od 7. apríla 2016 do 7. októbra 2016. Pri dodržaní dohodnutých zmluvných podmienok má nájomca prednostné právo nájmu.“ Notárska zápisnica, ktorú

oprávnený predložil ako exekučný titul obsahuje vyhlásenie povinného o súhlase s jej vykonateľnosťou, ktorý je v rozpore s nájomnou zmluvou, nakoľko je evidentné, že povinný sa tak musel vopred vzdať práva, konkrétne - prednostného práva nájmu, ktoré mu malo vzniknúť v budúcnosti. Nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti, a preto aj takáto dohoda je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nájomná zmluva priložená k návrhu obsahuje v Článku IX. bod 9 ustanovenie, podľa ktorého: „Nájomca sa zaväzuje, že predmet nájmu uvoľní najneskôr do 8. októbra 2016, t. j. k uvedenému dátumu sa bezodkladne vystaňuje a vyprace z predmetu nájmu a od takto vyprataneho predmetu nájmu odovzdá prenajímateľovi kľúče a to bez akéhokoľvek nároku na bytovú náhradu.“

4. Podľa článku IX. bod 10 nájomnej zmluvy „Nájomca sa zaväzuje v termíne do 40 dní od podpisu tejto zmluvy k spísaniu notárskej zápisnice, ako exekučného titulu, t. j. uznanie jeho nepeňažného záväzku, a to vypratanie predmetu nájmu, v prípade, že nájomca sa z predmetu nájmu nevystaňuje a nevyprace a takto od vyprataneho neodovzdá kľúče prenajímateľovi v dohodnutej lehote uvedenej v ods. 9 tohto článku.“ Notárska zápisnica, ku ktorej spísaniu sa musel povinný zaviazat' v zmysle čl. IX. bod 9 nájomnej zmluvy tak dala oprávnenému možnosť uplatniť si ju voči povinnému ako exekučný titul bez ohľadu na to, či povinný podmienky uvedené v nájomnej zmluve splnil. Dokonca aj v prípade, ak by povinný mal prednostné právo nájmu na základe splnenia všetkých podmienok, nemohol by vyprataniu nehnuteľnosti bez povinnosti zabezpečenia bytovej náhrady nájomcovi formou exekúcie žiadnym spôsobom zabrániť, ak by súd prvej inštancie poverenie pre súdneho exekútora vydal.

5. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia uviedol, že pokiaľ oprávnený vo svojom odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie, odvolací súd musí naopak konštatovať, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie, vrátane právneho názoru vysloveného v napadnutom rozhodnutí, že notárska zápisnica, ktorá mala byť exekučným titulom, nespĺňa formálne a materiálne podmienky, a to okrem iného hlavne z dôvodu, že právo, ktoré môže vzniknúť v budúcnosti, je právom, ktoré v čase uzavretia dohody nie je ešte známe a nemožno s ním disponovať. Právna úprava nepripúšťa, aby sa niekto platne vzdal svojho práva, ktoré mu môže vzniknúť až v budúcnosti /§ 574 ods. 2, § 39 Občianskeho zákonníka/. Predmetná notárska zápisnica nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu, keďže bola spísaná na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Preto postup súdu prvej inštancie, ktorý žiadosť o udelenie poverenia zamietol, bol správny.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený v zákonom stanovenej lehote, ktorý považuje napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj tomuto uzneseniu predchádzajúce uznesenie súdu prvej inštancie za celkom nesprávne a nezákonné. Vo svojom dovolaní nesúhlasí s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom ho podrobne rozoberá. K rozhodnutiu odvolacieho súdu uviedol, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť alebo meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom a nemôže napravná chyby alebo nedostatky exekučného titulu, nemôže ani - z hľadiska hmotného práva - preskúmať právny vzťah účastníkov založený prejavmi vôle urobenými vo forme notárskej zápisnice, lebo by to bolo nad rámec preskúmavania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Oprávnený poukázal na to, že podaným návrhom na vykonanie exekúcie sa voči povinnému nedomáha vymoženiu peňažného plnenia, ale splnenia nepeňažného záväzku. Príslušná notárska zápisnica totiž predstavuje dohodu o uznaní záväzku a nie uznanie dlhu. Za neprípustný považuje názor súdu, že nikto sa nemôže vopred vzdať svojich práv s poukazom na § 574 ods. 1 OZ, lebo aplikovanie tejto zásady v exekučnom konaní je absolútne neprípustné. Povinný sa svojím vyhlásením obsiahnutým v notárskej zápisnici nevzdal žiadneho svojho práva do budúcnosti, ale sa „len“ zaviazal na splnenie svojej zmluvnej povinnosti vypratať predmet nájmu ku dňu skončenia nájomného pomeru. K možnosti prednostného nájmu uzatvorenej v dohode, dovolateľ mal zato, že ak by povinný preukázal splnenie podmienok na ďalšie trvanie nájomného pomeru v zmysle uzatvorenej zmluvy, ide o obranu, ktorú môže povinný uplatniť v rámci exekučného konania podľa Exekučného poriadku. Preto nejde o skutočnosť, ktorá by bránila udeleniu poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútovi.

7. Oprávnený preto vymedzil dovolací dôvod s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a poukázal aj

na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 5/2000 z 13. júla 2000, v zmysle ktorého splatnosť dlhu /v prejednávanej veci doba uplynutia nájmu/ je relevantná iba pre vykonateľnosť notárskej zápisnice a nie pre jej platnosť. Oprávnený navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby dovolací súd zároveň zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že mu dovolací súd prizná náhradu trov dovolacieho konania.

8. Dovolanie oprávneného bolo doručené povinnému a súdnemu exekútorovi, ich odpoveď na dovolanie nebola podaná.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací - § 35 zákona č. 160/2015 Z.z.Civilný sporový poriadok - ďalej len „C.s. p.“; po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté /§ 424 C.s.p./ v zákonom stanovenej lehote /§ 427 ods. 1 C.s.p./ s náležitosťami vyžadovanými podľa § 428 C.s.p. a § 429 C.s.p. pristúpil bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 443 C.s.p. ku skúmaniu, či v predmetnej veci je dovolanie prípustné.

10. Podľa ust. § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

11. Podľa ust. § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Na vady konania podľa C.s.p. už dovolací súd neprihliada obligatórne.

12. Dovolací súd po preskúmaní dovolania oprávneného dospel k záveru, že oprávnený v zmysle ust. § 420 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a f/ C.s.p. nevyvodzuje prípustnosť dovolania voči napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu, túto odvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

13. Podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

14. Oprávnený pri odôvodnení dovolania poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: I.ÚS 5/2000 z 13. júla 2000, ktorý nie je rozhodnutím dovolacieho súdu. Ústavný súd nepatrí do sústavy všeobecného súdnictva. Rovnako poukazovanie na rozhodnutie sp. zn. 3Obo/27/2015 z 30. marca 2016, ani to rozhodnutie nepredstavuje rozhodnutie dovolacieho súdu, ide o rozhodnutie odvolacieho súdu.

15. Za ustálenú rozhodovaciu prax treba považovať rozhodnutia všeobecných súdov prijaté príslušným kolegiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejnené v Zbierke Stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky. Poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcich sa exekúcií na základe notárskej zápisnice ako exekučného titulu napr. 2ECdo/16/2013, 2ECdo/90/2013, 2ECdi/63/13, 6Cdo/350/2012, 5Cdo/370/2012, 3Cdo/400/2012.

16. Dovolací súd dodáva, že exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom exekučnému súdu. Následne súd návrh spolu s exekučným titulom preskúma a ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so

zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Či je exekučný titul v rozpore so zákonom rieši súd podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku. Udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je súčasťou „prípravnej“ fázy exekučného konania. Nie je rozhodnutím vo veci samej a nezakladá prekážku res iudicata. V predmetnej veci exekučný súd skúmal notársku zápisnicu a to formálne náležitosti notárskej zápisnice /Notársky poriadok/. Pri skúmaní materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice postupoval podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku /v čase spísania notárskej zápisnice nárok oprávneného neexistoval a povinný sa vzdal svojho práva, ktoré mu mohlo vzniknúť až v budúcnosti/.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného konštatoval, že dovolanie oprávneného nie je prípustné, lebo k naplneniu podmienky jeho prípustnosti podľa ust. § 420 a 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. nedošlo a preto dovolací súd dovolanie oprávneného odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.